

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ (800-479 π.Χ.)

1. Αποικιακή εξάπλωση – Δεύτερος Ελληνικός Αποικισμός (σελ. 43-44)

Ορισμός

Δεύτερος Ελληνικός Αποικισμός ονομάζεται η **μαζική και οργανωμένη μετανάστευση των Ελλήνων** από την ηπειρωτική Ελλάδα και την Μικρά Ασία προς τον **Εύξεινο Πόντο**, τις **ακτές της Μεσογείου** και κυρίως προς την **Νότια Ιταλία** και την **Σικελία**.

Η μετανάστευση αυτή πραγματοποιήθηκε κατά κύματα **από τον 8^ο έως τον 6^ο αιώνα π.Χ.** (800-600 π.Χ.).

Οι αιτίες του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού

- ❖ **Οικονομικά** προβλήματα: α) **έλλειψη καλλιεργήσιμης γης – υπερπληθυσμός**, β) **ανάγκη προμήθειας σιδηρομεταλλεύματος**
- ❖ **Πολιτικά** προβλήματα: οι **ανταγωνισμοί για την εξουσία** μέσα στις ελληνικές πόλεις αναγκάζουν τους ηττημένους να αναζητήσουν νέα τόπο διαμονής.

Διαδικασία αποικισμού

- ❖ Προσεκτική επιλογή της θέσης της μελλοντικής αποικίας μετά από έρευνα.
Απαραίτητα στοιχεία μιας μελλοντικής αποικίας: α) **φυσική οχύρωση**, β) **απάνεμο λιμάνι**, γ) **πλούσια ενδοχώρα**
- ❖ Η πόλη έστελνε την πρώτη αποστολή με αρχηγό ένα ικανό και διακεκριμένο άτομο, τον **οικιστή**. Στην τελετή αναχώρησης συμμετείχαν όλοι οι κάτοικοι συγκινημένοι.
- ❖ Η αποικία και η μητρόπολη είχαν πάντα στενές σχέσεις, οικονομικές και πολιτιστικές.

Οι περιοχές αποικισμού και οι κυριότερες αποικίες

- ❖ **Εύξεινος Πόντος** (Σινώπη, Τραπεζούντα, Ηράκλεια, Βυζάντιο)
- ❖ **Ακτές Μεσογείου** (Ναύκρατη, Κυρήνη, Μασσαλία)
- ❖ **Νότια Ιταλία** (Κρότωνας, Σύβαρη, Ελέα, Τάρας, Κύμη, Ρήγιον)
- ❖ **Σικελία** (Ακράγας, Συρακούσες)

Συνέπειες-αποτελέσματα του Δεύτερου Ελληνικού Αποικισμού

- ❖ **Οικονομική και εμπορική ανάπτυξη:**
  - α) κυκλοφορούν περισσότερα προϊόντα
  - β) δημιουργούνται σταθεροί χώροι αγοραπωλησίας προϊόντων (**αγορές**)
  - γ) αρχίζει η **χρήση του νομίσματος** για διευκόλυνση των συναλλαγών
  - δ) δημιουργείται μια **νέα κοινωνική τάξη πλουσίων** όχι σε γη αλλά **σε χρήμα (έμποροι)**
- ❖ Ευρεία κυκλοφορία και χρήση μετάλλων → δημιουργία σχετικών επαγγελμάτων
- ❖ Επαφή και γνωριμία με άλλους πολιτισμούς → **διεύρυνση πνευματικού ορίζοντα** και **αλλαγή τρόπου ζωής** των Ελλήνων.